

Fagområde:	Mekaniske storure	22. jun 2011 MP
Emne	Grovrensning	Kapittel: 3 Afsnit 1 Side 2 af 3

Renseteknik

Ofte er et ur, der har hængt måske 25 år i en stue, meget støvet og feddet.

Ved grovrensningen fjernes støv, overflade snavs og gammel olie. Den olie der oprindeligt var i lejerne er som oftest stivnet til en hård læder- lignende masse der sidder i lejerne og urmagere har i tidens løb ofte forsøgt at fortynde den gamle olie med en ny tilførsel af olie. Kunden har måske selv forlænget den oprindelige oliens "levetid" ved at smøre med en "hobby- olie". Denne blanding af gamle olier og andre urenheder fjernes, så urmagerens værktøj, arbejdstøj og arbejdsbord ikke snavses unødigt.

Arbejdsgangen ved rensning af et ur er følgende:

1. Vurder hvilket materiale uret er fremstillet af, og hvilke rensesubstanter der skal anvendes for ikke at beskadige uret. Er værkpladerne lakeret, grovrenses i benzin eller sæbevand. Er der ikke lak på værkplader eller andre urdele, bruges urmagersuppe
(Se opskriften på urmagersuppe sidst side i dette kapitel)

2 Skyld i vand.

3 Fjern dråber med papir.

4 Pust lejer og driv fri for vand med puster, så kalkaflejringer undgås.

5 Tør med varm luft.

Normalt skal rensesubstanter både opløse fedt og fjerne oxydrester. Da gammel olie og oxyd kan sidde meget fast, må vi hjælpe til med en mekanisk bearbejdning, enten det sker i en rensesmaskine, i et ultralydkar eller ved at bruge børste i rensesubstansen.

Forud for valg af rensesubstans må der gå nogle overvejelser over, om uret kan tåle den valgte rensesubstans / metode. Eksempelvis er det ikke

Fagområde:	Mekaniske storure	22. jun 2011 MP
Emne	Grovrensning	Kapittel: 3 Afsnit 1 Side 2 af 3

heldigt at anvende en renevæske der indeholder sprit, til lakerede plader (suppe indeholder sprit), og et fransk taffelur bliver ikke særlig pænt rent af at renses i benzin.

Hvis delene ikke er lakerede eller lakeringen er ødelagt, renses uret i "suppe", skylles under vandhanen og tørres med papir. Til sidst tørres delene på varmluftblæser.

Sikkerhed

Når man omgås renevæsker eller andre kemikalier, er der visse sikkerhedsforskrifter, der skal overholdes.

Vær altid meget forsigtig ved anvendelse af benzin som rensmiddel. Benzin er meget brandfarlig. Hvis man skal tænde sin spritlampe, skal man altid sørge for, at benzinkoppen er lukket og flyttet væk fra spritlampens nærhed. Der er sket mange uheldige episoder, fordi dette ikke har været respekteret. Episoder, der har medført hospitalsophold på grund af svære forbrændinger.

Hvor rensning foretages skal der være ordentlig udluftning, helst udsugning, da dampene fra disse væsker er sundhedsfarlige, nogle af dem kan i visse tilfælde medføre hjerneskader.

Pudsepind

Rensning af lejer med pudsepind sker ved at man laver en langstrakt spids på pinden og renser lejet ved at dreje den rundt deri under tryk. Derefter spidser man pinden igen og gentager rensningen indtil der ikke afsættes mere snavs på pinden. Oliesænkningerne skal også renses med pind.

Fagområde:	Mekaniske storure	22. jun 2011 MP
Emne	Grovrensning	Kapittel: 3 Afsnit 1 Side 3 af 3

Fremstilling af "urmagersuppe"

Følgende skal bruges:

900 gram Sæbe

1250 gram sprit

130 gram occalsyre (Et hvidt pulver)

625 gram tredobbelt salminiakspiritus (Ammoniakdiluendum 25%)

5000 gram destileret vand

Bland først vand og sæbe i en stor gryde der varmes op, til sæben er opløst.

Bland sprit og occalsyre i den dunk hvor suppen skal opbevares, og ryst grundigt til det hvide pulver er opløst.

Når pulveret er opløst tilsættes den afkølede sæbevand, og til sidst tilsættes den tredobbelt salminiak.

Suppen er færdig.